

# ULUSLARARASI GENÇLİK VE AİLE HÂKİMLERİ DERNEĞİ<sup>1</sup>

Av. Betül ONURSAL<sup>2</sup>

1911 yılında, Paris'te Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen 300'den fazla delege, Çocuk Mahkemeleri'nin sorunlarını tartışmıştır. Delegeler, karşılaştıkları sorunların ne denli yaygın olduğunu, birbirlerinin deneyimlerinden yararlanmanın sağlayacağı ilerlemeleri görmüş ve bu amaçla çalışacak bir "uluslararası dernek" kurmayı kararlaştırmışlardır. Ancak, başlayan 1. Dünya Savaşı, bu derneğin kurulmasını geciktirmiştir.

Uluslararası Çocuk ve Gençlik Hâkimleri Derneği, 1928 yılında Brüksel'de kurulmuş ve orada tescil edilmiştir. Birleşmiş Milletler'de danışmanlık statüsüne sahiptir. Çalışmaları, dünya ölçeğinde, çocuğun ve ailenin korunması, gençliğin kanuna aykırı ve uyumsuz davranışları ile baş edilmesi hedefine yöneliktir. Üyeleri, ulusal dernekler, yani hükmi şahıslardan ve dünyanın dört bir yanında gençlik ve aile hâkimliği yapan ya da adalet mekanizmasına doğrudan bağlı hizmet birimlerinde veya çocuğun ve ailenin refahı için çalışan bireylerden oluşmaktadır.

Derneğin, 17'si ulusal dernek olmak üzere, 78 ülkeden 537 üyesi vardır. Ulusal dernekleri olan ülkeler, Arjantin, Avusturya, Belçika, Brezilya, Kanada, Şili, İngiltere, Fransa, Almanya, Hollanda, İtalya, Japonya, Lübnan, Meksika, İsviçre, Tunus ve ABD'dir.

Dernek, uzun yıllardan beri, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler tarafından çocuk ve gençlerle ilgili uluslararası metinlerin hazırlanması için yapılan çalışmalarda aktif olarak yer almaktadır.

---

<sup>1</sup> Association International de Magistrats de la Jeunesse et de la Famille. (AIMJF)

<sup>2</sup> İstanbul Barosu Çocuk Hakları Merkezi üyesi.

### Derneğin Amaçları Şunlardır:

1. Dünyanın tüm ülkelerinde gençlik ve ailenin korunması ile ilgili herhangi bir adli merciye bağlı olarak çalışan hakim, savcı ve uzmanlar arasında bağlantı kurmak.

2. Gençliğin ve ailenin korunması için çalışan adli mercilerin ve kurumların çalışmalarında karşılaştıkları sorunları uluslararası boyutta irdelemek; bu mercileri yöneten ulusal ve uluslararası kuralların kesintisiz uygulanmasına destek vermek ve bu kuralların daha iyi tanınmasını sağlamak.

3. Gençliği ve aileyi, tehlikedeki gençliği korumaya yönelik mevzuatı ve varolan çeşitli sistemleri incelemek ve bu alanda ulusal ve uluslararası alanda iyileştirmeler yapmak.

4. Çocuk haklarının tanınmasını ve uygulanmasını sağlamak.

5. Yabancı küçükler ve aileleri konusunda yetkili mercilerin ve ulusların arasında işbirliği sağlanmasına yardımcı olmak.

6. Gençlerde kriminal davranışların veya uyumsuzluğun nedenleri konulu araştırmalara destek vermek, bu davranışların etkileri ile savaşmak ve gerek önleyici, gerekse rehabilite edici programlar üretmek.

7. Gençlik ve ailenin korunması ile ilgilenen uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak.

### Derneğin Etkinlikleri Şunlardır:

- Dernek, her dört yılda bir uluslararası bir kongre düzenler.
- Genellikle yılda iki kez dünyanın çeşitli yerlerinde bölgesel seminerler düzenler.
- ECOSOC, (BM Ekonomik ve Sosyal Komitesi) UNICEF, BIT (Uluslararası Çalışma Bürosu) gibi uluslararası organizasyonlarla işbirliği yapar.
- Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler tarafından talep edilen çalışmalarını yapar.

Uluslararası kongreler, derneğin en önemli çalışmasıdır. Son dört toplantı 1990 İtalya (Torino), 1994 Almanya (Bremen), 1998 Arjantin (Buenos Aires), 2002 Avustralya'da (Sidney) gerçekleştirilmiştir.

Derneğin yılda iki kez Fransızca ve İngilizce olarak yayınlanan "*Chronique*" adlı bir dergisi vardır.

Dernek, 1995 yılında İsviçre'nin Sion Kantonunda, Kurt Bösch Üniversitesi Enstitüsü ile birlikte IDE Çocuk Hakları Enstitüsü'nü kurmuştur.

Bu uluslararası enstitüde de her yıl çocuk hakları ile ilgili uluslararası bir toplantı yapılmakta ve bu merkez etkin biçimde çalışmaktadır.

Geçtiğimiz yıl, UNICEF ile Adalet Bakanlığı'nın birlikte gerçekleştirdiği bir proje kapsamında, bu merkezde Türk hâkim, savcı, avukat, bakanlık yetkilileri için çocuk yargılaması konusunda bir toplantı düzenlenmiştir.

Dernek, 1994 yılında yayınladığı "*Jeunes Délinquants et Jeunes en Danger en Milieu Ouvert*" (Suça İtilmiş ve Tehlikedeki Gençler Açık Ortamda) adlı yayımı ile, uluslararası alanda yaptığı çok değerli bir araştırmayı dünya kamuoyuna sunmuştur.

Bu çalışmada, karşılaştırmalı hukuk ve uygulamalar göz önüne alınarak, suç işlemiş çocuk ve gençler için tutuklamanın alternatifleri, koruma gereken durumlar için de kapalı kurumların yerine geçebilecek alternatif çözümler irdelenmiştir.

Cenevre'deki İnsan Hakları Merkezi de derneğin iki üyesinden, hâkimler için hazırlanmakta olan *Eğitim El Kitabı*'nın Çocuk ve Gençlik Yargılaması ile ilgili 8. bölümünün hazırlanmasını rica etmiştir. Hazırlanan bölüm, henüz test uygulaması aşamasında olduğu için basılmamıştır.

Derneğin son genel kurul toplantısı, Ekim 2002'de Melburn (Avustralya)'de yapılmıştır. Bu toplantıda ana tema "*Linklerin Kurulması*" olmuş;

– Aynı konularda yargılama yapan çeşitli ülkelerin mahkemeleri arasında,

– Mahkemeler ve hizmet ettikleri toplumsal birim arasında,

– Mahkemelere yardımcı kurumlar arasında,

bir "*link hattı*", yani bir iletişim sistemi kurulabilmesi için neler yapılması gerektiği tartışılmıştır.

Bu toplantıda beş alt başlık da bulunmaktaydı:

– Çocuk Yargılamasında 100 Yıl,

– Acil Durumdaki Çocuklar,

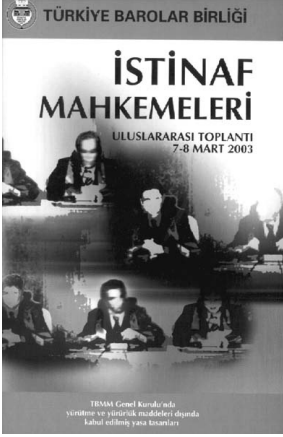
– Çocuk, Gençlik ve Aile Mahkemelerindeki Kararlar,

– Çevremizdeki Toplum Birimi,

– Çocuğun Katılımı,

Bu konularda, çeşitli ülke delegeleri deneyimlerini paylaşmışlardır.

Ayrıca, dernek çalışmaları için 2002-2006 yıllarını kapsayan bir strateji belirlenmiştir. Bu stratejiyi gerçekleştirmek için, uluslararası diğer dernek-

**TBB YAYINLARI****HUKUK YAYINCILIĞINDA  
KALİTE VE GÜVEN**

14.000.000.-



6.000.000.-

**İSTEME ADRESİ  
Karanfil Sokak 5-62,  
Kızılay-Ankara**

(Kargo veya posta ile, ücreti alıcıdan olmak üzere ödemeli gönderilir)

lerle, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler'in diğer yan kuruluşları, diğer hükümet dışı kuruluşlarla işbirliği yapılması kararlaştırılmıştır. Derneğin yayın organını, kurmak istediği web sitesini ve idari çalışmalarını mali açıdan destekleyecek özel kurumlarla da işbirliğinin geliştirilmesi planlanmıştır.

Derneğin bir sonraki genel kurul toplantısı, Belfast (İrlanda)'ta 2006 yılında yapılacaktır. Toplantı konusu, "*Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Barış*" olarak belirlenmiştir.

Derneğin bu dönem başkanı, İrlandalı Çocuk Yargıçısı Dr. Willie McCarney'dir.<sup>3</sup>

Çocuk, gençlik ve aile hukuku alanlarında bu denli uluslararası bir birikime ve işbirliği olanaklarına açık bir derneğin yurdumuzda da tanınmasının ve bu derneğe üyelerin artmasının; hâkim ve savcılarının, avukatların da bu çalışmalara katılmasının yararlı olacağı görüşündeyiz.

<sup>3</sup> e-mail: w.mccarney@btconnect.com